

UP Board Solutions for Class 6 Sanskrit Chapter 5 मम विद्यालयः (दीर्घसन्धिः गुणसन्धिश्च)

अभ्यासः ।

प्रश्न 2. पूर्ण वाक्येन उत्तरत
यथा

उत्तर

विद्यालये विशालं किम् अस्ति?	विद्यालये विशालं क्रीडाङ्गणम् अस्ति ।
(क) विद्यालये कति शिक्षकाः सन्ति?	विद्यालये पंचशिक्षकाः सन्ति ।
(ख) उषा वस्त्राणि कुतः स्वीकृतवती?	उषा वस्त्राणि विद्यालयातः स्वीकृतवती ।
(ग) विद्यालये प्रतिदिनं किं लभ्यते?	विद्यालये प्रतिदिनं मध्याह्न भोजनं लभ्यते ।
(घ) विद्यालयस्य प्रतिवर्षं परीक्षाफलं कथं भवति?	विद्यालयस्य प्रतिवर्षं परीक्षाफलं श्रेष्ठं भवति ।

प्रश्न 3. सन्धिं कुरुत- (करके)

यथा - विद्या	+	आलयः	=	विद्यालयः	दीर्घसन्धि
धन	+	ईश्वरी	=	धनेश्वरी	गुणसन्धि
कुत्र	+	अस्ति	=	कुत्रास्ति	दीर्घसन्धि
महा	+	ऋषि	=	महर्षिः	दीर्घसन्धि
पुस्तक	+	आलयः	=	पुस्तकालयः	दीर्घसन्धि
विद्यालय	+	उद्यानम्	=	विद्यालयोद्यानम्	गुणसन्धि

ध्यातव्यम् - नोट - विद्यार्थी शिक्षक की सहायता से समझे ।

प्रश्न 4. अधोलिखितानि-वाक्यानि एकवचने-परिवर्तयत- (परिवर्तन करके)

लट्लकार	लट्लकारः
यथा - ते लेखं लिखन्ति ।	सः लेखं लिखति ।
ते उद्यानं गच्छन्ति ।	सः उद्यानं गच्छति ।
वयं क्रीडाङ्गणं गच्छाम ।	अहं क्रीडाङ्गणं गच्छामि ।
वयं प्रश्नं पृच्छामः ।	अहं प्रश्नं पृच्छामि ।
ते भोजनं कुर्वन्ति ।	सः भोजनं करोति ।

प्रश्न 5. मजूषातः पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत (पूर्ति करके)

पुस्तकालयः कुत्र, पुष्पाणि, उद्यानम्

- (क) विद्यालयः कुत्र अस्ति?
(ख) तत्र एकः सुन्दरः पुस्तकालयः अस्ति।
(ग) उद्याने मनोहराणि पुष्पाणि विकसन्ति।
(घ) विद्यालये सुन्दरम् उद्यानम् अस्ति।

प्रश्न 6. संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत

यथा- मैने पाठ पढ़ा।
उत्तर- (क) उसने भोजन किया।
(ख) उन्होंने दूध पीया।
(ग) आप लोग घर गये।

अनुवाद -
अहं पाठम् अपठम्।
सः भोजनं अकरोत्।
ते दुग्धम् अपिबन्।
युयम् गृहं अगच्छत।